

Předmět:

HIB056n „Historie česko-balkánských vztahů“ (podzimní semestr 2024)

Čtvrtek, 14:00–15:40, posluchárna C 32

Harmonogram a program výuky:

- 3. 10. Úvodní přednáška (program, organizace výuky, informace o seminárech)
- 10. 10. Česko-slovenské vztahy
- 17. 10. Česko-chorvatské vztahy
- 24. 10. Česko-bosenské vztahy
- 31. 10. Česko-srbské vztahy
- 7. 11. Česko-černohorské, Česko-makedonské vztahy
- 14. 11. Československo-jugoslávské vztahy
- 21. 11. NEBUDE /Čtecí týden/
- 28. 11. Česko-bulharské, Česko-rumunské vztahy
- 5. 12. Česko-řecké, Česko-kyperské vztahy
- 12. 12. Česko-albánské, Česko-turecké vztahy
- 19. 12. Závěr (shrnutí, zobecnění, pokyny ke kolokviu)

Hlavní (povinná) literatura:

Jednotlivé kapitoly z publikace Ladislav Hladký a kolektiv: *Vztahy Čechů s národy a zeměmi jihovýchodní Evropy*. Praha, Historický ústav 2010 /budou nakopírovány ve formátu PDF do Studijních materiálů předmětu HIB056n/.

Předmět bude ukončen v závěru semestru **kolokviem (ústním)**.

Podmínkou k připuštění ke kolokviu bude **odevzdání písemné seminární**

Pro písemný referát je třeba si vybrat **jeden z následujících dobových cestopisů**:

Ludvík KUBA: *Čtení o Bosně a Hercegovině: cesty a studie z roků 1893–1896*. Praha, Družstevní práce 1937.

Ludvík KUBA: *Čtení o Dalmácii: cesty a studie z roků 1890–1912*. Praha, Družstevní práce 1936.

Ludvík KUBA: *Čtení o Makedonii: cesty a studie z roků 1925–1927*. Praha, Družstevní práce 1932.

Ludvík KUBA: *Čtení o Starém Srbsku: cesty a studie z roků 1890–1927*. Praha, Družstevní práce 1932.

/Knihy jsou k dispozici v MZK v Brně, případně v brněnské pobočce Etnologického ústavu AV ČR./

JAK STRUKTUROVAT REFERÁT O CESTOPISU? (na cca 2–3 stranách)

- 1) STRUČNĚ představte odbornost autora a zasad'te přečtenou knihu do celkového kontextu jeho činnosti.
- 2) STRUČNĚ popište obsah prostudované knihy
- 3) PODROBNĚJI odpovězte na následující otázky:
  - a) Jak autor vykresluje prostředí /zemi, lidi/, o nichž pojednává?
  - b) Jak se do výsledného obrazu promítají doba vzniku, autorův původ a postoje, včetně případných předsudků, stereotypů či ideologie (např. stereotypní představy o Balkánu a předsudky o jeho obyvatelích nebo ideologie slovanské vzájemnosti)?
  - c) Okomentujte případný kontrast, který autor činí mezi svým domácím (českým) a cizím prostředím (zvyklosti, mentalita, míra společenské a hospodářské vyspělosti apod.).
  - d) Zhodnoťte, v čem byl pro Vás přečtený cestopis objevný a vyzdvihněte jeho hlavní kvality.

A dále vybrat ještě **jednu současnou odbornou knihu o vztahové problematice** z následujících možností:

František ŠÍSTEK: *Junáci, horalé a lenoši. Obraz Černé Hory a Černošců v české společnosti, 1830–2006*. Praha, Historický ústav 2011.

Jan PELIKÁN: *Jugoslávie a Pražské jaro*. Praha. Univerzita Karlova – Filozofická fakulta 2008.

Ctibor NEČAS: *Mezi muslimkami: působení úředních lékařek v Bosně a Hercegovině*. Brno, Masarykova univerzita 1992.

Zdeněk UHEREK. *Češi v Bosně a Hercegovině: antropologické pohledy na společenský život české menšiny v zahraničí*. Praha, Etnologický ústav AV ČR 2011.

Antula BOTU – Milan KONEČNÝ: *Řečtí uprchlíci. Kronika řeckého lidu v Čechách, na Moravě a ve Slezsku 1948–1989*. Praha, Řecká obec 2005.

Kateřina KRÁLOVÁ – Konstantinos TSIVOS et al.: *Vyschly nám slzy: řečtí uprchlíci v Československu*. Praha, Fakulta sociálních věd UK 2012.

Ivan DOROVSKÝ a kolektiv: *Charváti ještě žijí mezi námi: sborník statí a vzpomínek*. Brno, Spolek přátel jižních Slovanů v ČR 2016.

Michaela BOHÁČOVÁ – Ivan DOROVSKÝ – Hana DVOŘÁKOVÁ – Lenka KOPŘIVOVÁ et al.: *Barvy chorvatské Moravy*. Jevišovka, Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR 2017.

Ivan DOROVSKÝ: *Makedonci žijí mezi námi*. Brno, Masarykova univerzita – Společnost přátel jižních Slovanů v ČR 1998.

/Všechny uvedené knihy jsou k dispozici v MZK v Brně./

JAK STRUKTUROVAT REFERÁT O ODBORNÉ KNIZE? (na cca 2–3 stranách)

- 1) STRUČNĚ popište obsah prostudované knihy
- 2) Uveďte, jakou metodologií je kniha zpracována.
- 3) PODROBNĚJI rozveďte, které kapitoly v knize pokládáte za nejlepší (nejpřínosnější) a proč.
- 4) Uveďte, která fakta (problematika) vás v knize nejvíce překvapila.

Oba referáty je třeba zpracovat nejpozději do 20. 12. 2024 a v podobě příloh zaslat na mailovou adresu vyučujícího: hladky@brno.avc.cz